

รายงานการศึกษา ฝึกรอบม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศและต่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ / นามสกุล นางสาวกัลยา หนู.....
อายุ ๒๙ ปี การศึกษาปริญญาตรี.....
๑.๒ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ.....
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) พยาบาลประจำงานหอผู้ป่วยนารีเวชกรรมและ Cohort.....
ดูแลผู้ป่วยนารีเวชกรรมและผู้ป่วยวัณโรคทั้งหมด ทั้งวัณโรคดื้อยา และวัณโรคดื้อยาหลายขนาน
๑.๓ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การประชุมวิชาการวัณโรคและระบบการหายใจระดับชาติ ในวาระครบรอบ
๘๐ ปี สมาคมปราบวัณโรคแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....
เพื่อ ☐ ศึกษา ☐ ฝึกรอบม ☒ ประชุม ☐ ดูงาน ☐ สัมมนา ☐ ปฏิบัติการวิจัย
แหล่งที่ให้ทุน.....
งบประมาณ ☐ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร ☒ เงินบำรุงโรงพยาบาล
จำนวน ๒๐๐๐.....บาท
ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘.....
สถานที่ ห้องมิราเคิล แกรนด์ บอลรูม โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกรอบม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
(โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)

๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และมาตรฐานในการให้การดูแลรักษาวัณโรค วัณโรค
ดื้อยา และวัณโรคดื้อยาหลายขนาน.....

๒.๒ เนื้อหา (โดยย่อ) นโยบายการควบคุมวัณโรคในกรุงเทพมหานคร... การวินิจฉัยทางอนุชีววิทยา
สำหรับการวินิจฉัยวัณโรค... การรักษาผู้ป่วยวัณโรคดื้อยา และวัณโรคดื้อยาหลายขนาน การดำเนินการป้องกัน
และดูแลชุมชนให้ห่างไกลวัณโรค การคัดกรองวัณโรคปอด วัณโรคในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี วัณโรคในเด็ก.....
เบาหวานกับความเสี่ยงของการเกิดวัณโรค วัณโรคในกรุงเทพมหานคร งานควบคุมวัณโรคในประเทศไทย...
ยุทธศาสตร์การควบคุมวัณโรคของโลกและของประเทศไทย. Latent tuberculosis infection in hospital-
contact persons. การบริหารจัดการดูแลผู้ป่วยวัณโรคในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และความทั่ว
หายเมื่อเข้าสู่ AEC.....

วัณโรคเป็นปัญหาระดับโลก WHO ได้ประกาศให้วัณโรคเป็นภาวะฉุกเฉินสากล ในเดือน
เมษายน ๒๕๓๖ ซึ่งต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน และจัดให้ประเทศไทยอยู่ในกลุ่ม ๒๒ ประเทศที่มีภาวะวัณโรคสูง
ประเทศไทยมีจำนวนผู้ป่วยวัณโรคสูงเป็นลำดับที่ ๑๖ ในโลก มีจำนวนผู้ติดเชื้อ ๒๕ ล้านคน จำนวนผู้ป่วยราย
ใหม่ ๘๔,๐๐๐ คน จำนวนผู้เสียชีวิต ๑๓,๐๐๐คน อัตราความสำเร็จในการรักษา ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ อัตราการ
ครอบคลุมการรักษาต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

WHO จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อขจัดวัณโรค ดังนี้
ในปี ๒๕๕๘ ลดอัตราการเกิดวัณโรครายใหม่ จากร้อยละ ๒ ต่อปี เป็นร้อยละ ๑๐ ต่อปี ในปี ๒๕๖๘ และลดอัตรา
ตายจากร้อยละ ๑๕ ในปี ๒๕๕๘ เป็นร้อยละ ๖.๕ ในปี ๒๕๖๘

วัณโรคเกิดจากเชื้อ มัยโคแบคทีเรีย ผู้ป่วยวัณโรคเป็นแหล่งแพร่เชื้อที่สำคัญ โดยการไอซึ่งมีเชื้อวัณโรค
ปะปนมากับละอองฝอย ผู้ใกล้ชิดติดเชื้อจากการสูดเอาละอองฝอยที่มีเชื้อเข้าสู่ร่างกาย ถ้ามีผู้ป่วยวัณโรคปอด
เสมหะบวก ๑ คน จะทำให้มีผู้ติดเชื้อวัณโรครายใหม่ ๑๐-๑๕ คน ต่อปี

ภูมิคุ้มกันของร่างกายเป็นปัจจัยสำคัญของการเกิดเป็นโรคขึ้นภายหลังการติดเชื้อ มีการค้นพบสูตร
ยารักษาวัณโรคให้หายตั้งแต่ปี ๒๔๙๕ ด้วยยาประกอบด้วย ๓ ชนิด ได้แก่ Isoniazid ,streptomycin,PAS โดย
กินยาต่อเนื่องนานอย่างน้อย ๑๘ เดือน

ปัจจุบันนี้ สามารถรักษาวัณโรคให้หายขาดได้ด้วยเวลาเพียง ๖ เดือน สูตรยาที่ใช้ มี ๔ ชนิด ได้แก่
isoniazid, rifampicin , pyrazinamide และ Ethambutol ทั้งนี้ผู้ป่วยต้องกินยาอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน
ตามระยะเวลาที่กำหนด

การกินยาไม่สม่ำเสมอและไม่ครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนด ก่อให้เกิดเชื้อวัณโรคดื้อยา และรักษา
ไม่หายขาด กลับเป็นใหม่อีก

ผู้ป่วยวัณโรคที่ไม่ได้รับการรักษา ประมาณร้อยละ ๕๐ จะเสียชีวิตภายใน ๕ ปี

การขจัดวัณโรคให้หมดจากประเทศ คือการค้นหาผู้ป่วยวัณโรคปอดมารับการรักษาให้ได้ตามเป้าหมาย
และรักษาผู้ป่วยให้หายขาดทุกราย

ยุทธศาสตร์ควบคุมวัณโรคใหม่นี้ ให้ความสำคัญกับการวินิจฉัยที่รวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สัมผัส
ร่วมบ้านของผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ได้แก่ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ต้องขังในเรือนจำ ผู้ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์
ต่างๆ รวมถึงพื้นที่ที่พบวัณโรคดื้อยาสูง ซึ่งหากใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างเต็มที่จะทำให้ค้นพบผู้ป่วยและเข้าสู่
การรักษาได้มากขึ้น ซึ่งจะลดช่องว่างผู้ป่วยทั่วโลกประมาณสามล้านคนที่ไม่เข้าถึงการรักษา ทั้งนี้มาตรฐานการ
รักษาต่อเนื่องให้รักษาสำเร็จยังคงเป็นเรื่องมุ่งเน้นที่สำคัญด้วยเช่นกันทั้งในกลุ่มวัณโรคดื้อยาและไม่ดื้อยา

ประเทศไทยมียุทธศาสตร์การควบคุมวัณโรค ภายใต้แนวคิด “ค้นให้พบ จบด้วยหาย”

การตรวจวินิจฉัยวัณโรค ได้แก่ การตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์ , การเพาะเชื้อ, การทดสอบความไวต่อ
ยาของเชื้อวัณโรค (DST) , การตรวจวินิจฉัยการดื้อยาด้วยวิธีตรวจทางจีโนไทป์หรือทางอนุชีววิทยา

การตรวจวินิจฉัยการดื้อยาด้วยวิธีตรวจทางจีโนไทป์หรือทางอนุชีววิทยา ได้แก่ GeneXpert, Line
probe assay(LPAs) ซึ่งนำมาใช้ในแผนการควบคุมวัณโรค เนื่องจากการตรวจวินิจฉัยที่รวดเร็วและได้
มาตรฐาน และเป็นวิธีการตรวจที่ WHO แนะนำและได้รับการยอมรับ

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

☐ ต่อตนเองได้รับความรู้เรื่องการดูแล รักษาวัณโรค วัณโรคดื้อยา และวัณ
โรคดื้อยาหลายขนาน งานควบคุมวัณโรคเพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับผู้รับบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

☐ ต่อหน่วยงานนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค วัณโรคดื้อยา และ
วัณโรคดื้อยาหลายขนานของโรงพยาบาลถาวรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

☐ อื่น ๆ (ระบุ)เพื่อนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้กับบุคลากรอื่นในโรงพยาบาล

ส่วนที่ ๓ ปัญหา / อุปสรรคไม่มี

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

☐ ต่อตนเอง ได้รับความรู้ในเรื่องการคัดกรองผู้ป่วยวัณโรค การวินิจฉัยทาง...

ห้องปฏิบัติการของอนุชีววิทยาซึ่งได้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการตรวจโรคได้มาตรฐานและรวดเร็ว...
บรรยายถึงสูตรยาการรักษาวัณโรคแบบใหม่ที่จะนำเข้ามาในประเทศไทยลดระยะเวลาของการรักษาและลด
การดื้อยา และสุดท้ายได้ทราบถึงปัญหาวัณโรคดื้อยาและดื้อยาหลายขนานเป็นสถานการณ์ที่รุนแรงในปัจจุบัน
ที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือในการควบคุมโรค

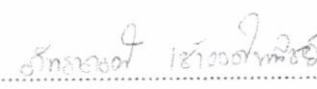
☐ ต่อหน่วยงาน นำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

คลินิกโรคปอดเรื่องการคัดกรองผู้ป่วยที่สงสัย ให้ความรู้ผู้ป่วยแผนการรักษาวัณโรคและการป้องกันกลับมา
ซ้ำจากการขาดยาหรือการเกิดวัณโรคดื้อยาและดื้อยาหลายขนาน ส่งเสริมการป้องกันควบคุมการแพร่กระจาย
ของโรค

☐ อื่น ๆ (ระบุ) เพื่อนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้บุคลากรอื่นในโรงพยาบาล

ส่วนที่ ๓ ปัญหา / อุปสรรค ไม่มี

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การอบรมการประชุมสัมมนาวิชาการวัณโรคและโรคระบบการ
หายใจระดับชาติในโอกาสครบ ๘๐ ปี สมาคมปราชญ์วัณโรคแห่งประเทศไทย ฯ เป็นการอบรมที่ดีช่วยให้
มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ละโรงพยาบาลการจัดการควบคุมโรควัณโรค กรณีศึกษาผู้ป่วย แผนการรักษา
แบบใหม่ที่จะมีการนำเข้ามาใช้ในการรักษาผู้ป่วยวัณโรคดื้อยาซึ่งสูตรใหม่นี้จะลดเวลาของการรักษาของโรค
ทำให้บุคลากรที่ได้ไปอบรมได้พัฒนาความรู้ใหม่และนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานได้มากขึ้น

ลงชื่อ......ผู้รายงาน
(นางสาว กัทราภรณ์ เช้างค์พาณิชย์)

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

การอบรมในครั้งนี้สร้างความรู้ให้กับบุคลากร เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และเกิดประโยชน์สูงสุด
และเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

ลงชื่อ......หัวหน้าส่วนราชการ

(นายชวติย์ ประดิษฐ์บาทูทา)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง

รายงานการศึกษา ผีอกบวม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศและต่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

- ๑.๑ ชื่อ / นามสกุล นางสาวภัทราภรณ์ เข้าวางศ์พาณิชย์
อายุ ๒๕ ปี การศึกษา ป.ตรี
- ๑.๒ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) พยาบาลประจำดูแลงานคลินิกโรคปอด ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาวินโรค ภาวะข้างเคียงของยา และคัดกรองผู้ป่วยที่ต้องสงสัยเป็นวินโรค
- ๑.๓ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การประชุมสัมมนาวิชาการวินโรคและโรคระบบการหายใจระดับชาติในโอกาส
ครบ ๘๐ ปี สมาคมปราบวินโรคแห่งประเทศไทย ฯ
เพื่อ ☐ ศึกษา ☐ ผีอกบวม ☐ ประชุม ☐ ดูงาน ☐ สัมมนา ☐ ปฏิบัติการวิจัย
แหล่งที่ให้ทุน
งบประมาณ ☐ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร ☐ เงินบำรุงโรงพยาบาล
จำนวน ๒๐๐๐ บาท
ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘
สถานที่ ณ ห้องมิราเคิลแกรนด์ บอลรูม โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กทม

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ผีอกบวม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
(โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)

- ๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และมาตรฐานในการดูแลรักษาผู้ป่วยวินโรค
วินโรคดื้อยาและดื้อยาหลายขนาน การป้องกันควบคุมการแพร่กระจายของวินโรค
- ๒.๒ เนื้อหา (โดยย่อ) นโยบายการควบคุมวินโรคในกรุงเทพมหานคร ยุทธศาสตร์ขจัดวินโรค
(The End TB Strategy), การวินิจฉัยทางอณูชีววิทยา(Novel molecular test for TB diagnosis),
การรักษาผู้ป่วยวินโรคดื้อยาและวินโรคดื้อยาหลายขนาน(MDR-TB, XDR-TB), MDR-TB in HIV,DM,
associated TB, การดำเนินงานป้องกันและดูแลชุมชนให้ห่างไกลจากวินโรคอย่างต่อเนื่อง(Continuum of
TB care in the community), รายงานความก้าวหน้าโครงการการดำเนินการค้นหา คัดกรองและสงสัยผู้ป่วยเป็น
เป็นวินโรคปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗, การคัดกรองผู้ป่วยวินโรคปอดในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ (TB screening
in Songklanagarind Hospital), Latent tuberculosis infection Household contact persons
ประสบการณ์เกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อวินโรคในโรงพยาบาลภายใต้
การสนับสนุนจากโครงการทุนโลก